

Anmeldelse

'Min fars sidste rejse' – Når Alzheimer rammer familien

Anne Maria Nissen, Trykværket 2019

'Min fars sidste rejse' er en øm, omsorgsfuld og poetisk beskrivelse af, hvad man oplever som 'medpassager' på en rejse, som man mod sin vilje har fået fribillet til! 'Familien' er i denne fortælling primært datteren og enebarnet, der støttet af sin faster og sin mand, gennemlever den ubærlige belastning, det er at være datter til med en far med Alzheimer.

Forfatteren er erhvervsaktiv med et krævende fuldtidsarbejde. Selvom hun giver alt, hvad hun har i sig, må hun indimellem indse, at hun ikke slår til. Hun beskriver indsigtfuldt og uden ynke de situationer, frustrationer og den afmagt, man som pårørende ofte føler, når man løber panden mod en mur. Samtidig viser hun, hvordan man skal huske at drage omsorg for sig selv, tage imod hjælp fra andre og bede om hjælp i de offentlige systemer.

Datteren møder samme udfordringer som alle andre pårørende, når det gælder om at fastholde et værdigt liv for sin kære så længe som muligt og hjælpes godt på vej af lyttende og forstående velfærdsmedarbejdere, der yder den hjælp, som den pågældende kommune har hjemmel til. Hun udvikler selv små systemer, der kompenserer for farens svækkelse: Huskelapper, instruktioner, madleverancer etc. Hvert nyt problem tackles med en unik løsning.

Et genkendeligt dilemma er det forhold, at man som nærmeste pårørende må tage kampene med den syge, om hvor længe kørekortet kan beholdes, og hvornår det er tid at flytte på plejehjem. I denne fortælling støttes datteren af myndighederne i at gennemføre de nødvendige 'overgreb', mens det er normen i de fleste kommuner, at den pårørende står alene med overtalelsen og beslutningerne.

Til gengæld står datteren alene i sin argumentation overfor plejehjemmets personale, der medicinere faren i et omfang, der gør ondt værre.

Utryghed er en fast følgesvend under farens sygdomsforløb, hvor datteren jævnligt oplever angst, når faren er gået ud og faret vild. Tilsvarende opstår stor lettelse, når faren findes igen, udmattet og forkommen, men uden en egen bevidsthed om, hvad han har gennemlevet.

Jeg blev fanget helt ind af bogens stil og sprog. Forfatteren balancerer på en usentimental måde det uretfærdige ved, at hendes fars sidste rejse skal gå gennem opløsning og tab af værdighed, og taknemmeligheden over den stærkere samhørighed mellem far og datter, som sygdommen også medfører. Forfatteren viser, hvordan hun i samværet med sin far tør slippe den 'virkelige' verden for at gå på opdagelse i det rørende og til tider humoristiske univers, som han inviterer hende ind i. Det er her kærligheden folder sig ud.

Hanne Gullestrup, Marts 2020